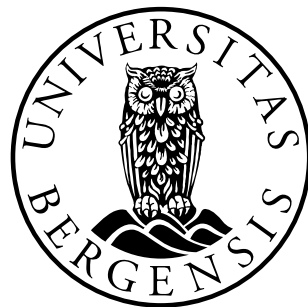

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

28.01.2020

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Januar 2020**

Universitetets forskningsutvalg

Tirsdag 28. januar 2020

Kl. 12:30 – 14:00

Kollegierommet, Muséplass 1

Saksliste

- I. Godkjenning av innkalling og saksliste
- II. Referat fra møte 11. desember 2019
- III. Saker

FU 1/20	Saker 2020. Saksforelegg
FU 2/20	ERC- hvordan øke antall søknader og tilslag Saksforelegg
FU 3/20	Tildelinger fra Forskningsrådet Saksforelegg
FU 4/20	Porteføljestyling: drøftings sak Saksforelegg
FU 5/20	Nye prosesser i Forskningsrådet Saksforelegg
Eventuelt	Peder Sæther Senter – Utlysning 2020 Orientering

Universitetets forskningsutvalg

Møte 11. desember 2019

12:30 – 14:30

Kollegierommet

Muséplassen 1

Referat - utkast

Medlemmer til stede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Anne Marit Blokhus, Eyvind Kolflaath, Anne Marit Blokhus, Anne Helen Mydland, Gro Mjeldheim Sandal, Aino Hosia, Marit Bakke, Ragnhild Muriaas

Forfall: Anders Trohjell

Viserektor Annelin Eriksen møtte på sak 39/19.

Fra administrasjonen: Benedicte Løseth, Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Bjug Bøyum

- I. **Godkjenning av innkalling og sakliste**
Innkalling og sakliste ble godkjent. Fire saker ble fremmet under eventuelt.
- II. **Referat fra møte 20. november**
Referatet ble vedtatt med endringer som fremkom i møtet. Utvalget hadde kommentarer til beskrivelse av oppnevningen av arbeidsgruppen for kvalitet i forskning.
- III. **Saker**

FU 39/19	<p>Institusjonelle internasjonale forpliktelser i nettverk og andre samarbeid. Bjørn Einar Aas orienterte. Saksforelegg var utsendt med saklisten. Saken var basert på en rapport med utredning om UiBs internasjonale forpliktelser, behandlet i universitetsstyret 28.11.2019 og tilgjengelig på UiBs nettsider.</p> <p>Rapporten dokumenterer ulike typer samarbeidsorganer, fra internasjonale allianser, sentre, bilaterale avtaler og organisasjonsmedlemsskap. Universitetsstyret vedtok å gjennomgå samarbeidene med tanke på å etablere strategisk porteføljestyring.</p> <p>Utvalgsleder stilte spørsmål om Fus rolle – hva skal FU ha ansvaret for, hvilke utvalg hører mest hjemme under FU?</p> <p>Det ble påpekt at samarbeidene kan representere et uutnyttet potensiale for UiB. Det ble også stilt spørsmålstegn ved hvorfor enkelte av samarbeidene var lite brukt. Dersom de kun er relevante for få fakultet, vil det kanskje være relevant å flytte aktiviteten til fakultetet. Det kan også være tilfeller der samarbeid som er inngått på toppnivå, der forskningsutførende nivå i liten grad har vært involvert. Forskere og forskergrupper etablerer i stor grad nettverk for faglig samarbeide utenfor de institusjonelle nettverkene. Men nettverkene kan også være strategisk viktige overfor politiske aktører, finansierer o.a, og derfor kan det være viktig å være del av sterke nettverk.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om hva porteføljestyring ville innebære. Det ble fremhevet at det å få informasjon om virksomhet og nytte var en del av bildet. Styringsgruppen hadde ikke konkludert med om enkeltsamarbeid burde termineres. Utvalget etterspurte en økonomisk dimensjon i informasjonen – hvor mye samarbeidene kostet både direkte og i form av arbeidstid brukt på oppfølging og møter.</p>
-----------------	--

	<p>Det er også viktig at UiB følger opp nettverkene på relevant styringsnivå, og at de som møter i samarbeidene har et klart mandat til å agere på vegne av UiB.</p> <p>Utvalget ba om å få fremlagt en oversikt over hvilke nettverk som er hører hjemme under utvalget ansvarsområde, samt forslag til kriterier som kan legges til grunn for porteføljestylingen. Utvalget ba om presentasjoner av 2-3 nettverk som eksempler på hva som inngår i porteføljen i kommende møter.</p>
FU 40/19	<p>ARQUS-alliansen. Presentasjon v/ fungerende seksjonssjef Birgit Falch</p> <p>Birgit Falch orienterte om selve samarbeidet, hvilke arbeidspakker/action lines som er definert for treårsperioden, og hvilken rolle UiB planlegger i arbeidspakkene. UiB har lederansvar for action line 7, «Engaged european citizen», men er bredt involvert. En utfordring er å fylle alle posisjoner der UiB skal være representert, på kort tid.</p> <p>Det ble stilt spørsmål ved økonomien i prosjektet. UiB har en egenandel til formålet på 5 millioner kroner i tre år.</p> <p>Utvalget tok saken til etterretning og ba om å bli orientert om utviklingen videre i løpet av 2020.</p>
FU 40/19	<p>NORHED</p> <p>Saksforelegg og høringssvar var utsendt med saklisten.</p> <p>Bjørn Einar Aas orienterte. NORHED-programmet er under revisjon. Tidligere program rekrutterte studenter til lærested i nord, mens målet med NORHED har vært å styrke utdanningsinstitusjonene i sør.</p> <p>Høringssvaret framhever at UiBs preferanse er en rammeavtale mellom NORAD og institusjonene som forvaltningsopplegg for neste fase av programmet, i tillegg til et forenklet rapporteringsopplegg. Det vil være den mest fleksible løsningen, ikke minst av hensyn til behovet for å bygge globale forskningssamarbeid som er symmetriske og langsiktige. Et forsterket samarbeid med NORAD vil kunne gi UiB ytterligere muligheter for å bygge partnerskap som kan løse globale samfunns- og bærekraftutfordringer gjennom forskning og utdanning.</p> <p>Utvalget kommenterte rollefordelingen mellom partnere. Det ble spurt om UiB ville ta på seg mer ansvar. Det er ikke hensikten. UiB er generelt opptatt av mest mulig styring fra partnere i sør.</p> <p>Utvalget tok ellers saken til orientering.</p>
FU 41/19	<p>UH-nett vest</p> <p>Saken ble utsatt til neste møte</p>
	<p>Eventuelt</p> <p>Nansen-initiativet</p> <p>Ny handlingsplan for Nordområdene (Nansen-initiativet) distribuert på møtet.. En arbeidsgruppe for oppfølging av planen skal nedsettes. Utvalget foreslo at fakultet som ikke hadde vært representert, kan komme med i styringsgruppen som skal etableres.</p> <p>Gjennomslag i ERC</p> <p>Margareth Hagen orienterte. UiB har hatt lite tilfredsstillende utvikling i ERC-tildelinger det siste året. Kun et stipend er tildelt gjennom konkurranse, mens UiO har fått 11 og</p>

NTNU har fått to. Særlig er det utfordrende at antallet søknader til Starting grants har gått ned. Bare fire søkte til 2019-utlysningen, mot 21 ved UiO. Saken har høyt fokus i universitetsledelsen, og tilsier at en må se på rutiner og støtteapparat på nytt.

Utvalget kommenterte utfordringer i mobiliseringsarbeidet.

- Mindre fakultet kan oppleve at det er få relevante kandidater særlig til starting grants på grunn av få rekrutteringsstillinger og yngre forskere.
- Mange oppfatter at det er en høy terskel for å søke, og betydelig nederlag å få avslag, til dels skam
- Søknadene krever stor arbeidsinnsats og dels frikjøp.
- Andre universitet er kvalitativt bedre innen brede fagområder og derfor flinkere å få gjennomslag på søknader

Flere medlemmer påpekte behov for å senke terskelen for å fremme søknader. Ved UiO er det i større grad forventet at unge forskere skal fremme søknader til EU.

Utvalget ønsket å få fremmet en ny sak med analyse av suksessfaktorer, tiltak og prosesser ved andre universitet, særlig UiO.

SFF-utlysningen 2020

Margareth Hagen orienterte om forskningsrådets planer for SFF-utlysningen 2020. Det ser ut som at NFR vil presentere en foreløpig utlysning i februar, og en endelig utlysning i mai. Særlig er det regler knyttet til kjønnsfordeling som må klargjøres.

Det ble uttrykt bekymring over at utlysningen vil presentert i flere omganger, og at UiB vil få utfordringer med å møte kravet om 40% kvinneandel av senterledere. Utvalget tok ellers saken til etterretning.

Møteplan for 2020 og saksfelt for utvalget.

Møteplan var sendt ut med møteinnkalling. Utvalget ba om at korrigerert møteplan ble sendt ut raskt, samt kalenderinnkallinger.

Utvalgets rolle ble tatt opp til drøfting, med særlig vekt på hvilke saker som ble fremmet for utvalget og hvordan de ble utferdiget. Det ble påpekt at det var viktig at utvalget var koblet på alle saker som handler om forskning.

Det ble også påpekt at det var viktig at satsingsområdene ble koblet til og representert i FU. Disse representerer et selvstendig organisasjonsnivå med særlig vekt i universitetets strategi.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.20
FU-sak:1/20		Arkivsaknr.:

Saker i Forskningsutvalget 2020

Innledning

I utvalgets møte 11. desember ble uttrykt et ønske om å få en oversikt over saker og tematikker som skal behandles i utvalget møter i 2020. I e-post fra FIA til prodekanene for forskning ble det bedt om innspill om hvordan administrasjon og utvalg kan jobbe sammen for å sikre god saksflyt og forankring av saker i FU. Dette notat bygger på innspillene som har kommet inn, samt prosesser og saker som allerede er igangsatt og som skal ha en behandling i utvalget.

Forskningsutvalgets mandat og sakstyper

Forskningsutvalget skal være et rådgivende organ for universitetsledelsen i forskningspolitiske og forskningsstrategiske spørsmål. Dette innebærer å rådgi universitetsledelsen i arbeidet med å sikre best mulige vilkår for universitetsforskningen, særlig den langsiktige, grunnleggende forskningen samt råd som kan sikre økt ekstern finansiering av forskning, herunder forslag til og råd om hvordan de forskerrettede administrative støttetjenestene kan utvikles. Utvalgets saksfelt er forskerutdanning, tverrfaglig samarbeid samt institusjonelt samarbeid og partnerskap, nasjonalt og internasjonalt.

Avdelingsdirektøren ved Forsknings- og innovasjonsavdeling FIA) er ansvarlig sekretær for utvalget. Utvalget får seg forelagt saker utarbeidet av sekretariatet ved FIA. I all hovedsak dreier deg om tre typer saker: drøftingssaker, orienteringssaker og informasjonssaker.

Drøftingssaker tar sikte på at utvalget etter drøfter og tar stilling til forslag, innspill eller vedtak som det er redegjort for i et saksforelegg til utvalget. Vedtak vil ha karakter av å være en anbefaling til universitetsledelsen. Forsknings- og innovasjonsavdelingen.

Orienteringssaker belyser enkelt temaer og legges frem til utvalget for diskusjon, men siktemålet er at det fremmes synspunkter og kommentarer på grunnlag av en saksfremstilling, andre dokumenter eller presentasjoner som legges frem for utvalget, men som ikke leder til vedtak eller anbefalinger.

Informasjonssaker er saker med tema og innhold som legges frem for utvalget til ren informasjon om som normalt ikke er gjenstand for omfattende debatt diskusjon i utvalget.

Saksflyt og forankring

Gjennom sitt mandat har Forskningsutvalget et rådgivende oppgaver knyttet til strategisk prioriterte mål for universitetet. Dette betyr at utvalget har behov for å kunne følge utviklingen i viktige og sentrale initiativ, slik at utvalgets behandling kan inngå i grunnlaget for senere behandling og vedtak i Universitetsstyret og beslutninger i universitetsledelsen. Eksempler på slik prosesser er SFF og SFI,

søknader til og tilsagn fra Forskningsrådet, søknadsprosesser samt utarbeidelse av institusjonelle handlingsplaner. Det er et mål at utvalget trekkes med i prosessene på et tidlig tidspunkt.

Et kjennetegn ved slike store prosesser er at de er at det foregår mye i ulike organer, på ulike nivå, i arbeidsgrupper, og noen ganger innenfor utformingen av handlingsplanarbeid. Det kan være vanskelig å holde oversikten over hva som besluttes og hvordan det følges opp på UiB. For Forskningsutvalget er oversikt over oppstart, pågående arbeid og avsluttet arbeid og gjennomføring og oppfølging av beslutninger være av åpenbar nytte og interesse for utvalgets funksjon. Dette kan tenkes gjennomført på forskjellige møter, gjennom såkalte løypemeldinger eller presentasjoner av tematikker og problemstillinger fra involverte parter, orientering om evalueringer, nasjonale og lokale policyendringer, budsjettvedtak samt oppfølging eksisterende og utarbeidelse av eventuelt nye handlingsplaner.

Tidligere ble fakultetenes forskningsmeldinger drøftet i FU. Forskningsmeldingene er ikke lenger en del av fakultetenes rapportering. Likevel vil det være naturlig at utvalget får anledning til en årlig drøfting av mål og resultater for forskningsvirksomheten ved UiB. Utvalget kan dessuten i større grad enn tidligere bli orientert om sentrale dokumenter og rapporter fra nasjonale instanser som Kunnskapsdepartementet (utviklingsavtalen, tildelingsbrev, indikatorrapport) og Forskningsrådet (policy, evalueringer og strategidokumenter), og interasjonalt om dokumenter og rapporter fra EU.

Innspillene som har kommet er det uttrykt et klart ønske om at utvalget bør ha innsikt i aktivitetene i UiBs satsingsområder, globale samfunnsutfordringer, marin forskning og klima og energiomstilling. Innenfor disse områdene har UiB en anerkjent høy standard på sin forskning, til dels verdensledende. Målet med satsingen er å utnytte og utvikle breddeuniversitetets unike muligheter for faglig mobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser. Satsingsområdene har ikke vært til behandling eller blitt orientert om i Forskningsutvalget. I 2020 kan det legges opp til at hvert av områdene får anledning til å presentere sin virksomhet, organisering og mål for utvalget.

Saker 2020

FIA som sekretariatet har satt opp følgende oversikt over saker og tematikker som vil overvåkes i 2020 og som vil bli behandlet i utvalget i 2020. Listen er ikke uttømmende, men gir en indikasjon på saker som kan legges frem for utvalget

- Store prosesser, med jevnlig orienteringer og behandling:
 - ERC tiltak og informasjon om status i prosessen
 - SFF informasjon om status i prosessen
 - NRF informasjon om status i prosessen
- Handlingsplan for kvalitet i forskning (FU er styringsgruppe)
- Handlingsplan for forskerutdanning (FU er referansegruppe)

- Årets resultater
 - Årets resultater for forskning i lys av nasjonale styringsparametre, UiBs utviklingsavtale, og UiBs strategiske prioriteringer.

- Store temaer, tilbakevendende orientering og behandling
 - Åpen vitenskap

- Forberedelse til NOKUT evaluering av forskerutdanning 2021/22
 - Revisjon av forskriften for dr.philos
 - Porteføljestyling av internasjonale nettverk)
 - Satsingsområdene (globale samfunnsutfordringer, marin forskning og klima og energiomstilling
 - Randsonen:
 - NORCE
 - VIS
 - Helse Bergen
 - CMI
 - Klyngene
 - Næringsklynger
 - Kunnskapsklynger
- Enkelt saker/tematikker for drøfting og orientering
 - Nye finansieringskilder
 - Infrastruktursøknad til Forskningsrådet (skissefrist i mai)
 - HorizonEurope
 - Marie Curie Individual fellowship
 - Rapportering om forskning/melding om forskningsvirksomheten
 - Forskerutdanningsmelding
 - Nye prosesser i Forskningsrådet: ubrukte midler

Et forslag årshjul for behandling av de sakene, med en foreløpig tidslinje for når sakene fremmes til behandling, vil bli presentert i møtet.

Utvalget har jevnlig hatt tematisk orienterte seminarer som har gått fra lunsj til lunsj (to dager). For 2020 planlegges et slikt seminar i høstsemesteret, fortrinnsvis i november. EUs nye rammeprogram for forskning og innovasjon, Horizon Europe er blant temaene som det kan være naturlig å ta opp på utvalgsseminaret. Øvrige Innspill kan fremmes til sekretariatet.

Saken legges, med dette frem for utvalget til drøfting.

Bjørn Einar Aas 20.01.20

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.20
FU-sak:2/20		Arkivsaknr.:

ERC- hvordan øke antall søknader og tilslag

1. Innledning

UiB har høye ambisjoner for sin forskning, og et av målene er å øke tilslag på den eksterne konkurransearenaen for fremragende forskning. Det er derfor bekymringsfullt at UiB ser ut til å tape terreng for tilslag på ERC. Dette gjelder særlig i forhold til UiO, men vi ser at også de andre institusjonene mobiliserer. Det er særlig grunn til å merke seg at antallet søknader til ERC Starting Grant har gått ned siste år. Terskelen for å søke her bør være lavere enn for de andre ERC Grants. Kravene til søkerens CV er enklere, og muligheten for å nå opp i konkurransen er større, siden både Starting Grant (StG) og Consolidator Grant (CoG) har ERCs største budsjettandel. I tillegg mottar søkeren PES-midler i søknadsfasen.

I fjorårets tildelingsrunde for StG (3. september) ble syv forskere i Norge tildelt stipend. UiO sendte 27 søknader og fikk fem av stipendene. NTNU sendte ni søknader og fikk ett stipend, mens UiB sendte fire søknader og fikk ingen tilsagn. Ett stipend gikk til SSB. De fire søknadene fra UiB kom fra følgende fakulteter; SV (1), HF (1), MN (2).

Ved søknadsfristen for StG 2020, 14.10.2019, sendte UiB 6 søknader (3 SV, 1 MN, 1 MED, 1 PSYK). Her kjenner vi ikke søknadstallene for UiO og NTNU. Avgjørelse for trinn 1 kommer vår 2020, mens endelig beslutning vil falle juli/august 2020.

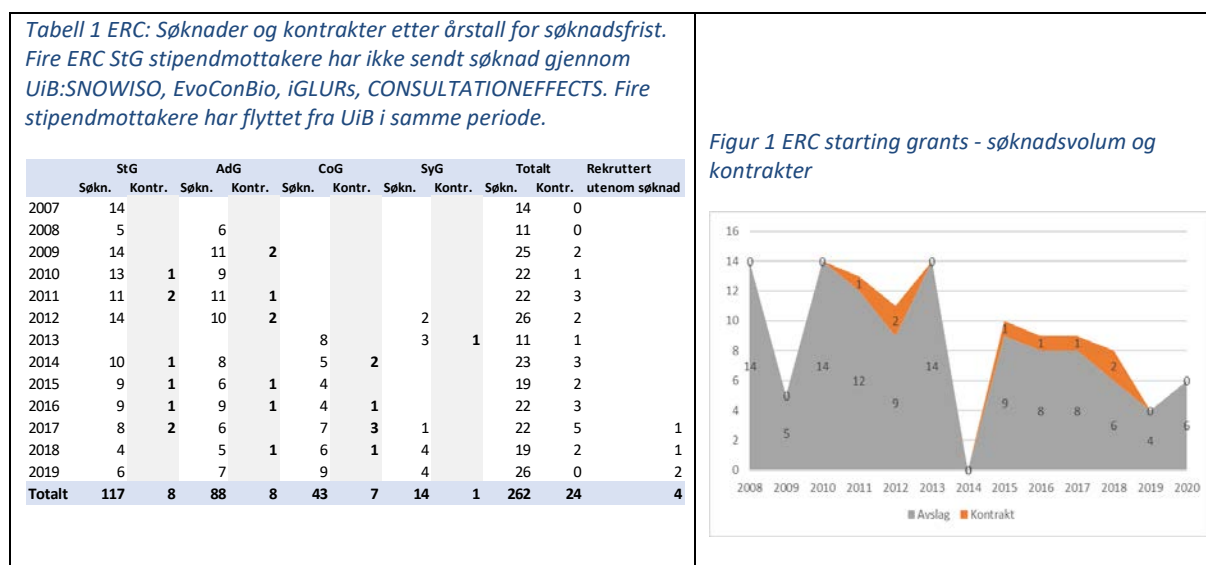
Saken ble kort diskutert i FU 11. desember (sak 42/19), og det ble besluttet at saken skal tas opp igjen til drøfting i møtet 28. januar. Saken har høy prioritet i universitetsledelsen. ERC er en del av målparametrene i utviklingsavtalen med KD, og er også et innsatsområde i handlingsplan for EU-finansierte satsninger. Den lave uttellingen tilsier at UiB må tenke nytt, og se på prosesser og samhandling mellom fakultet, adm støtteapparat og faglig ledelse med nye øyne. Vi kjenner til at UiO har bygget opp en kultur over lengre tid som de nå høster fruktene av. De miljøene som lykkes ved UiO har excellence forankret i hele den akademiske linjen. Det starter med en aktiv rekrutteringspolitikk, og det utformes konkrete karriereplaner. Administrasjonen støtter lokalt og sentralt, og alle får tilbud om konsulenthjelp. Forventningene fra hele den faglige ledelsen om å søke ERC, er eksplisitte og tydelige.

Saksfremstillingen gir en oversikt over søknader og gjennomslag for ERC-stipend på de norske universitetene. Saken legger opp til en drøfting om hvordan UiB kan få til et samlet løft for å øke søknadsvolum og få større gjennomslag. I forkant av saken har FU blitt invitert til å komme med innspill til hvordan universitetsledelsen, fakultetene og sentraladministrasjonen kan jobbe langsiktig sammen i disse prosessene.

2. Gjennomslag i ERC

Tabell 1 gir en sammenligning av søknader og gjennomslag på de ulike ERC-Grants fra FP7 til H2020,

mens figur 1 viser søknads- og tilslagstallene separat for ERC StG.

Det framgår av tabell 1 at UiB har hatt et jevnt men begrenset tilfang av nye stipend. Flere av søknadene er gjenbruk, slik at det totale antallet søkere er lavere enn hva som vises her. Det er sendt totalt 262 søknader per januar 2020 over en periode på 13 år.

Figur 1 viser tallene separat for ERC StG. Antall søknader til ERC StG har gått noe ned i løpet av H2020-perioden (2014-2020) sammenlignet med forrige rammeprogram. Til sammen har UiB oppnådd fem StG i H2020 (jfr. tabell 1), men har også vunnet fire gjennom rekruttering. UiB sendte seks søknader i oktober 2019, disse er fremdeles under vurdering.

Vi har ikke tall for andre institusjoner på gjennomslag i forhold til søknad for ulike typer ERC grants. Det er kjent at UiO hadde betydelig bedre resultat enn UiB med hensyn til søknadene som ble behandlet i 2019. Totalt ble UiO tildelt 11 stipend, mot ett ved UiB. Særlig når det gjelder StG sendte UiO betydelig flere søknader enn UiB.

Figur 2 Gjennomslag i søknader behandlet i 2019, UiO og UiB

	UiO		UiB			
	Søknader	Stage 2	Kontrakter	Søknader	Stage 2	Kontrakter
StG	27	9	5	4	0	0
CoG	21	9	5	9	3	0
SyG			1	3	2	0 (+)
AdG			0	5	1	1

Totalt for ERC lå suksessraten per oktober 2019 (før tildeling av CoG) på 10% ved UiO, 4 % ved NTNU og 18% på UiB. For 2019-tildelingen til ERC StG lå suksessraten for UiB på 0%, UiO på 19% og NTNU på 11%.

Tabell 2 viser gjennomslag i ERC totalt for universitetene i H2020 ved inngangen til 2019, altså uten årets tildelinger. UiB har ligget relativt høyt på gjennomslag i forhold til andre universitet, men disse tallene vil endre seg noe i løpet av året.

Per i dag har UiB oppnådd 9 StG i H2020 (inkludert 4 eksternt rekrutterte), mens UiO har oppnådd 20

og NTNU 3. Fram til årets tildeling hadde UiB noe bedre resultat enn UiO justert for institusjonsstørrelse, mens dette nå er snudd.

Tabell 3 Gjennomslag ERC totalt for universitetene i H2020

	StG	CoG	AdG	SyG	Totalt
UiO	25	16	3	1	45
NTNU	3	1	1		5
UiB	9	7	3		19

3. Prosess for å øke søknader og suksessrate

Målrettet karriereplanlegging og motivering fra leder og fagmiljø er kjente faktorer for å få flere unge forskere til å søke ERC. UiB har satt i gang flere sentrale tiltak som Momentum og TMS-UiB Career Program for yngre forskere. UiB skal også levere en sak til styret i februar 2020 om karrierpolicy for yngre forskere. Denne vil peke på flere sentrale virkemidler. «UiB Opp» er et nytt virkemiddel som ble utviklet av BOA-teamet høst 2020 for søknadsrådgivere på fakultetene. Dette er et modulbasert kursopplegg for søknadsrådgivere på UiB, som bl.a. skal bidra til økt kompetanse både i ERC støtteapparatet på fakultet og institutt, og på BOA-støtte som sådan. For ERC-søkere tilrettelegger FIA for særskilte tiltak som kurstilbud med eksterne konsulenter, lesedager sammen med Forskningsrådet, konsulentbistand og gjennomgang av CV og Track record.

Eksemplene over viser at det gjøres et godt arbeid på UiB for ERC-søkere, men resultatene avdekker samtidig et behov for å vurdere om det er flere og / eller andre tiltak som bør settes inn for å øke søknadsvolum og få større gjennomslag.

Sammen med fakultetene bistår FIA nå i arbeidet med søknader for 2020. Oversikten under viser hvor mange søknadsprosesser som er i gang i inneværende år.

- **StG:** 6 søknader ble sendt 14.10.2019. Disse fordeler seg slik: 3 SV, 1 MN, 1 MED, 1 PSYK. Avgjørelse trinn 1 kommer vår 2020. Endelig beslutning juli/august.
- **CoG:** søknadsfrist er 4.2. Foreløpig arbeides det med 7 søknader (2 SV, 2 MN, 1 JUS, 2 MED)
- **AdG:** søknadsfrist er 26.8. Foreløpig arbeides det med 2 søknader (1 HF, 1 SV). Fristen kommer tett opp under SFF-fristen 18. nov.
- **SynG:** 5 søknader ble sendt 5.11.2019. Disse fordeler seg slik: 2 MN, 1 HF, 1 PSYK. To av søknadene er gjenbruk fra forrige runde.

De første ERC-utlysningene i 2021 er ventet om våren, men datoer er foreløpig ukjente. Det tar erfaringsvis 1-2 år å arbeide fram en søknad, og utfra erfaring ser en at arbeidet med å mobilisere og tilrettelegge for kandidatene ofte starter for sent. Det er derfor viktig at vi starter en prosess der vi ser på hvordan vi sammen kan øke søknadsvolum for søknadsfristene både i 2021 og 2022, og hvordan det kan jobbes med å tilrettelegge gode prosesser for søkeren.

Dette krever en tett samhandling mellom ulike aktører på alle nivå, og spørsmålet blir: *Hvordan kan universitetsledelsen, fakultetene og sentraladministrasjonen jobbe langsiktig sammen for å øke søknadsomfang og tilsagn, og hvordan kan vi legge til rette for en felles prosess for å sette dette i system?*

En ERC-prosess kan deles inn i flere faser, og hver fase krever et sett med tiltak. Under er et eksempel på en grovinndeling for unge søkere (StG), men elementer av en slik prosess er overførbare til de andre ERC-kategoriene.

Identifisere talenter -> bygge karriereplan -> tilrettelegge -> virkemidler -> søknad -> ny søknad

Med utg.pkt. i søknadsfrister i 2021, 2022 og videre fremover inviteres Forskningsutvalget til å drøfte følgende spørsmål:

1. Hvordan kan vi sammen identifisere de unge talentene?
2. Hvordan kan vi sammen bygge en målrettet karriereplan for unge forskere, og som en del av dette legge til rette for at unge forskere kan utvikle en prosjektidé og bygge sin CV?
3. Hvilke virkemidler kan vi videreutvikle for å styrke en ERC-søknad?
4. Hvordan skal vi legge forholdene til rette for at søkere som har fått avslag vil søke på nytt?

Forskningsutvalget bes videre ta stilling til følgende fremdrift:

FU 28. januar: drøfte prosess og virkemidler

FU 26. februar: framlegg av et konkret forslag til prosess og virkemidler

FU 25. mars: informasjon om status i prosessen

FU 6. mai: informasjon om status i prosessen

FU 2. september: informasjon om status i prosessen

FU 7. oktober: informasjon om status i prosessen

FU 4. november: informasjon om status i prosessen

FU 9. desember: informasjon om status i prosessen

Saken legges med dette frem for utvalget til **drøfting**.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.20
FU-sak:3/20		Arkivsaknr.:

Tildelinger fra Forskningsrådet 2019 – reviderte tall

Innledning

Norges forskningsråd publiserte i desember 2019 midlertidige oversikter over tildelinger til forskningsprosjekt og andre virkemidler. Samtidig er oversikten over tildelinger fra H2020 i 2019 komplett. Med unntak av ERC har UiB hatt relativt gode resultater i H2020, men svakere resultater innen forskningsrådets prosjekttildelinger.

Utviklingen tilsier spesielt at det er behov for ytterligere fokus på yngre forskere, men også på forskningsrådsfinansierte prosjekt generelt.

UiB må gå nærmere inn på virkningene av endringer i forskningsrådets tildelingsprosess, både med hensyn til vurderingskriterier og de nye porteføljestyrene. I første omgang skal vi beskrive utfallet av søknadsprosessene til NFR ut fra data som er offentliggjort av forskningsrådet. Saken ble opprinnelig skrevet på grunnlag av tallen som forelå medio desember 2019. Denne versjonen er oppdatert med informasjon om tildelinger per 25.01.20, men forskningsrådets tildelinger på grunnlag av 19-søknader er ikke komplett, og notatet viser derfor foreløpige tall som vil kunne endres noe gjennom kontraktforhandlinger og nye tildelinger. Beløp som vises i notatet er bruttobevilgninger til prosjektene, inkludert gjennomstrømsmidler. Det vil si at midler som går til partnere i flerpartnerprosjekt er inkludert.

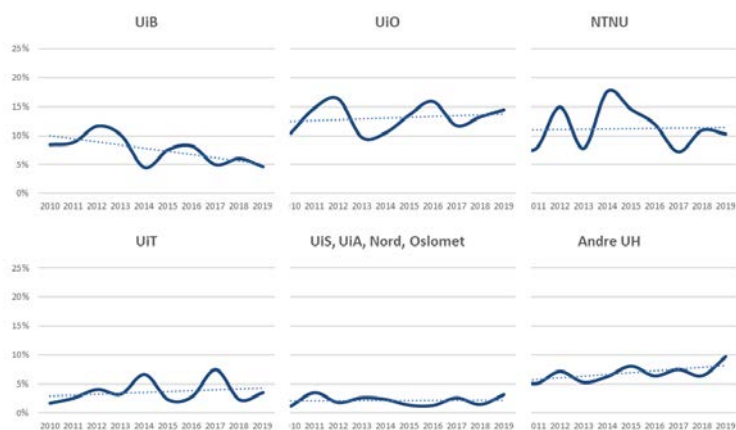
Forskningsrådet

Status for tildelingsprosessen, søknadsåret 2019

Tildelinger til søknader på de fleste av forskningsrådets utlysinger i 2019 ble publisert i slutten av desember 2019. Ikke alle midlene var fordelt på tidspunktet. Som følge av ekstrabevilgninger ble ytterligere 19 tildelinger til forskerprosjekt offentliggjort 24. januar. Fem av disse gikk til UiB, fem til UiO, to til UiT, et til NTNU. En stor andel av prosjektene vil p.t. være i kontraktforhandlinger, og tildelte beløp er derfor anslag, ikke endelige tall. Videre kan det komme ytterligere tildelinger som ikke ennå er offentliggjort, blant annet for prosjekt med søknadsfrist høsten 2019 samt enkelte tilfeller der det forhandles som vedtak.

I forskningsrådets oversikter er ikke midler til 2018-utlysningen for forskningsinfrastruktur fordelt. Her har UiB gjort det bra, med koordinatoransvar for tre av seksten prosjekt tildelt i september 2019. I det videre skal vi imidlertid vise statistikk for utlysingsår, slik at disse midlene vil inngå i 2018-tallene.

Tildelinger i forskningsrådet

Figur 1 Andel av forskningsrådets midler årlig. UH-sektoren samlet øker andelen i perioden. 2019: estimat.

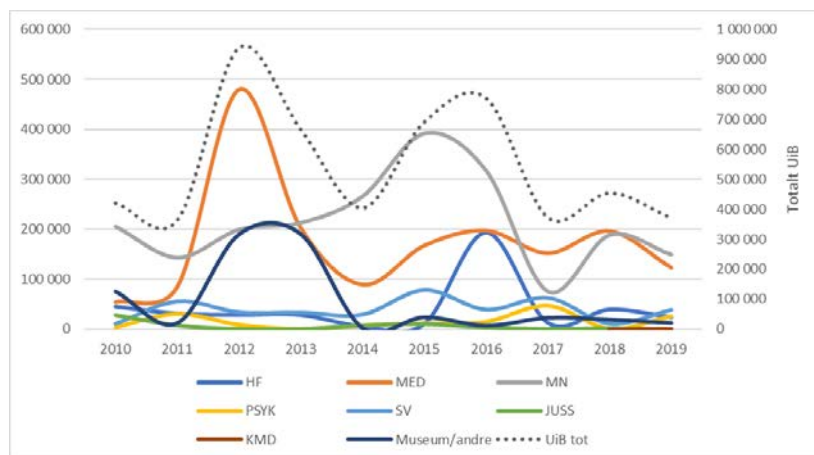
Hvis estimatene for tildelinger slår til, representerer utfallet en reduksjon i verdien av nye kontrakter til UiB på rundt 18 % i forhold til fjoråret. Dette er et bedre resultat enn de første offentliggjøringene tilsa, men vil fremdeles kunne medføre reduksjon i lukket ramme i statsbudsjettet. UiBs utvikling skiller seg fra de fleste øvrige universitetene ved at institusjonens andel av bevilgningene har hatt en negativ trend over den siste tiårsperioden.

Tabell 1 Tildelinger fra forskningsrådet til UiB 2017-2019, etter virkemiddel og aktivitet - antall prosjekt og kontraktverdier (estimert for 2019)

	Søknader			Prosjekt			Kontraktverdier estimert, 1000 kr		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Informasjon/formidling/publisering	2	1	1	1	1	1	735	1 167	1 356
Forvaltning	10	21	13	8	16	6	20 267	27 718	17 564
Frittstående prosjekter	199	193	228	18	26	19	122 612	151 216	98 165
Andre frittstående prosjekter	5	2		2	1		11 700	1 125	
Fri prosjektstøtte	187	180	209	15	21	11	110 812	149 726	93 522
Internasjonal prosjektstøtte	7	11	19	1	4	8	100	365	4 643
Infrastruktur og institusjonelle tiltak		40	6		8	1		22 984	24 362
SFF/SFI/FME		2	5		0	0		0	0
Strategisk institusjonsstøtte		5			5			10 421	
Vitenskapelig utstyr, databaser, samlinger		33	1		3	1		12 563	24 362
Nettverkstiltak	30	15	24	10	6	8	38 541	16 213	14 170
Andre frittstående prosjekter	7			1			78		
Internasjonale nettverkstiltak	17	12	13	9	6	6	38 463	16 213	12 170
Nasjonale stimulerings tiltak, møteplass		1	3		0	0		0	0
Systemtiltak	6	2	8	0	0	2	0	0	2 000
Programmer	139	162	173	34	37	43	189 881	235 483	215 245
Brakerstyrte innovasjonsprogramer	17	15	4	3	1	3	7 939	200	7 635
Grunnforskningsprogrammer	13	5	13	2	2	3	7 747	595	16 379
Handlingsrettede programmer	61	70	69	17	20	16	142 937	169 023	95 188
Store programmer	48	72	79	12	14	19	31 259	65 666	79 946
Grand Total	380	432	445	71	94	78	372 036	454 781	370 862

Tabell 1 viser at tildelingen i 2019 ser ut til å bli på nivå med 2017. Gjennomslaget i 2018 var bedre, og hovedtyngden av nedgangen fra fjoråret skyldes reduksjon i tildelinger til fri prosjektstøtte og handlingsrettede program. Innen handlingsrettede program er det spesielt GLOBVAC (global vaksine) som gjør utslag, der UiBs tilslag var på over 50 millioner i 2018. Dette programmet hadde ikke utlysning i 2019. Av handlingsrettede program som hadde utlysning i 2018 og 2019, hadde UiB en viss økning i det folkehelserettede programmet BEDREHELSE, men nedgang i blant annet BEHANDLING samt marine ressurser og miljø (MARINFORSK).

Figur 2 under viser at det er MN- og MED-fakultetene som står for den klart største andelen av midler. Toppene i fordelingene er sterkt påvirket av SFF-tildelingene, som hver for seg gir utslag i størrelsesorden 150 millioner i 2012 og 2016. Også bevilgninger til forskningsinfrastruktur kan slå sterkt ut. Både MN og MED har hatt en betydelig nedgang fra 2018 til 2019. Det samfunnsvitenskapelige fakultet har noe vekst, men SSH-fakultetene (SV/HF/PSYK/JUS) har generelt hatt lavere bevilgninger over tiårsperioden og en nedgang i 2019. Nivåforskjellene mellom medisin/naturvitenskap/teknologi og SSH-fagene kan i stor grad forklares ved nivåforskjeller i utlyste midler i forskningsprogram (jmf også figur 6 under), men fri prosjektstøtte er tilgjengelig for alle fag og disipliner. SV-fakultetets oppgang i 2019 skyldes i hovedsak at fakultetet har fått 24 millioner for å administrere den norske deltakelsen i European Social Survey (ESS) over en femårsperiode.

Figur 2 Kontraktbeløp pr fakultet og år.

Prosjektstøtte - søknadstyper

I overordnet statistikk er det særlig store satsinger som sentre og infrastrukturtiltak som gir synlige utslag. Det største volum av søknader til forskningsrådet er imidlertid prosjektstøtte. UiBs bevilgninger til prosjekttypen «prosjektstøtte» ser så langt ut til å bli redusert med ca 30% fra søknadsåret 2018 til 2019. Vi skal se litt nærmere på gjennomslag for søknadstypene «Unge forskertalenter» og forskerprosjekt.

Unge forskertalenter

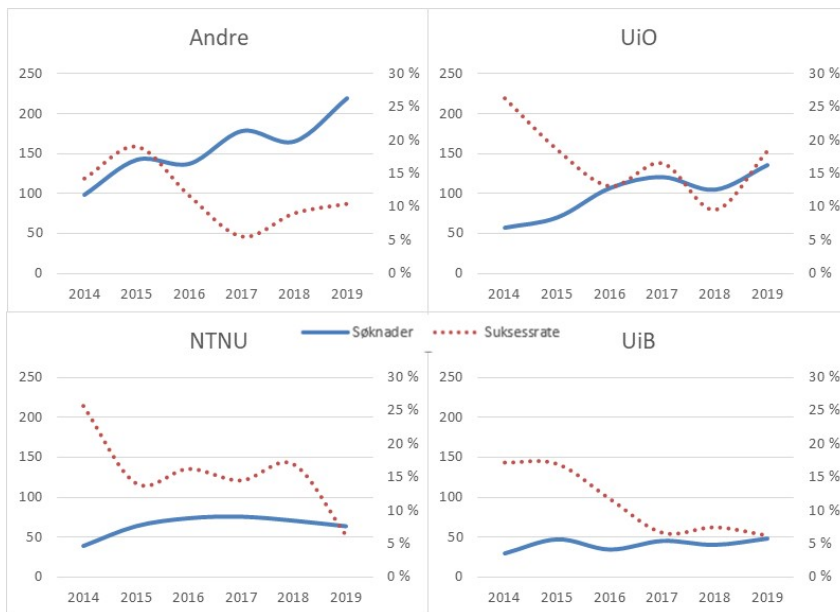
Unge forskertalenter er en del av FRIPRO rettet mot unge forskere som har vist evne til å utføre forskning av høy vitenskapelig kvalitet.

Tabell 2 Unge forskertalenter - antall stipend per institusjon

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalsum
Andre	14	27	16	10	15	23	105
UIO	15	13	14	20	10	25	97
NTNU	10	9	12	11	12	4	58
UIB	5	8	4	3	3	3	26
Totalt	44	57	46	44	40	55	286

Forskningsrådet har tildelt midler til unge forskertalenter siden 2014. UiB fikk kun tre stipend i 2019 (to til MN og ett til MED), men dette tilsvarer nivået fra 2016-2018. MN og MED har mottatt hhv 10 og 9 av stipendene ved UiB siden ordningen startet, SV har fått fire, HF to og psykologi ett.

Særlig UiO har hatt stort gjennomslag innen denne ordningen, med 1/3 av alle stipendene som er tildelt. NTNU har også hatt betydelig bedre resultater enn UiB i tidligere runder, men fikk svak uttelling i 2019. UiO sendte nær tre ganger så mange søknader som UiB i 2019, og har hatt en vekst i søknader i perioden. 18% av UiO-søknadene fikk tilslag, mot 6% av UiBs søknader.

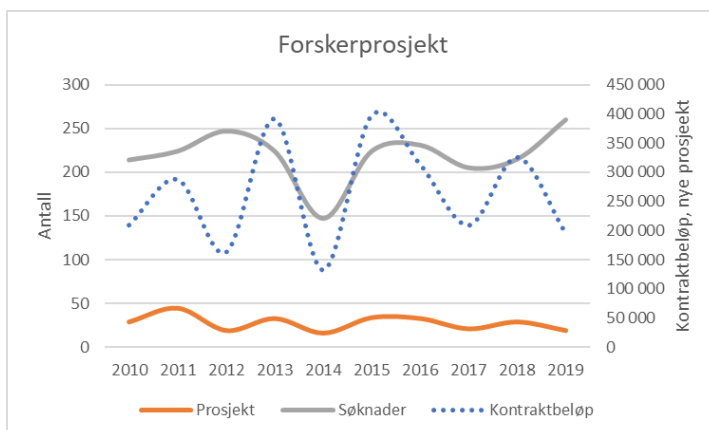

Figur 3 Unge forskertalenter: Antall søknader (venstre akse) og tilslagsprosent/suksessrate (høyre akse)

Sammenlignet med NTNU har UiBs søknadsomfang vært mer proporsjonal i forhold til institusjonsstørrelsen. NTNU har hatt betydelig bedre gjennomslag enn UiB i tidligere år, men har heller ikke hatt vekst i søknadstallet og har en sterkere nedgang i tilslagsprosent i 2019. Unge forskertalenter er en potensielt svært viktig strategisk satsing, og det er mulig at UiOs gode resultater i ERC kan ses i lys av deres gjennomslag i denne ordningen. UiB bør vurdere tiltak for økt søknad og gjennomslag i unge forskertalenter, men nedgangen i prosjektmidler i 2019 kan altså ikke knyttes til dette.

Forskerprosjekt

Det er først og fremst søknadstypen forskerprosjekt som har en betydelig reduksjon siden 2018. UiB ser ut til å få ca 20 tilslag på slike prosjekt i 2019, mot 29 i 2018. Den estimerte verdien av prosjektene er den laveste siden 2014.

Figur 4 Forskerprosjekt - søknader, tilslag, kontraktbeløp

Figur 4 viser at tildelingene på 2010-tallet har variert mye fra år til år, i hovedsak i toårige sykler. Nedgangen i 2019 er kombinert med en vekst i søknadsvolumet på 21%, slik at suksessraten er historisk lav – 7%, mot et gjennomsnitt på 13% i perioden 2010-2018.

Tabell 3 Forskerprosjekt etter fakultet

	Søknader			Prosjekt			Kontraktverdier estimert, 1000 kr		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
HF	20	18	15	1	1	2	4 079	9 783	17 322
MED	64	59	92	9	11	6	108 948	138 442	70 940
MN	81	101	103	5	15	7	34 889	157 353	69 312
PSYK	17	6	11	2	0	3	23 747	0	25 577
SV	15	16	30	4	1	1	37 247	9 263	12 000
JUSS	6	7	6	0	0	0	0	0	0
KMD	1	1		0	0		0	0	
Museum/ai	1	7	3	0	1	0	0	10 950	0
Grand Total	205	215	260	21	29	19	208 910	325 791	195 151

MN har det klart største volumet av prosjekt, og ser ut til å få den største prosentvise nedgangen i 2019, tett fulgt av MED. HF, SV og Psykologi ser ut til å få en økning i midler fra 2018. Økningen i søknadsvolum er først og fremst knyttet til MED og SV. Selv om dette har ført til lav tilslagsprosent i 2019, kan videre bearbeiding av søknadene være positivt for søknader i 2020.

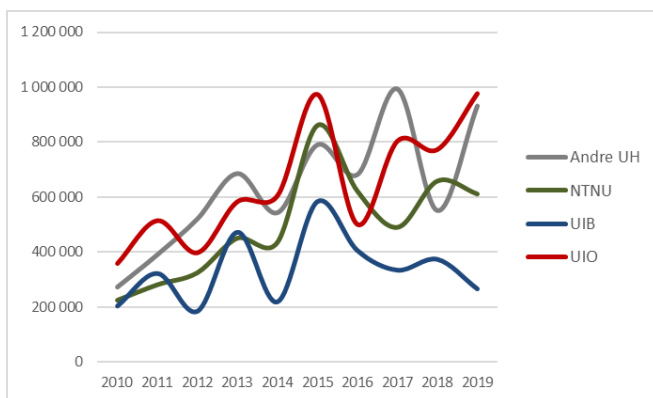
Tabell 4 Forskerprosjekt etter hovedaktivitet

	Søknader			Prosjekt			Kontraktverdier estimert, 1000 kr			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Fri prosjektstøtte		100	120	142	5	13	6	44 296	129 257	70 765
Handlingsrettede programmer		53	48	56	11	11	7	133 393	142 794	79 373
Grunnforskningsprogrammer		10	1	11	0	0	2	0	0	15 879
Store programmer		29	37	51	3	4	4	23 151	46 992	29 133
Annet		13	9	0	2	1	0	8 070	6 749	0
Grand Total		205	215	260	21	29	19	208 910	325 791	195 151

Regnet mot forskningsrådets hovedaktiviteter er fri prosjektstøtte nå den største kategorien målt etter kontraktsverdier. Resultatet for fri prosjektstøtte i 2019 er betydelig svakere enn i 2018, men nedgangen i store programmer og handlingsrettede programmer er enda større.

Prosjektstøtte - nasjonalt gjennomslag

Ser vi på prosjektstøtte under ett, finner vi at UiB er UH-institusjonen med den største nedgangen i 2019. UiO har en økning, og har en dominerende posisjon innen forskningsrådsfinansierte prosjekt. NTNU har en mindre nedgang i nye prosjektmidler, mens de øvrige institusjonene samlet har en positiv utvikling det siste året. Dette gjelder særlig Oslomet, som har en økning i prosjektmidler fra 60 mill i 2018 til 193 mill i 2019. UiB er den tredje største institusjonen i UH-sektoren, og den fjerde største nasjonalt, men innen søknadstypen forskerprosjekt har fem institusjoner høyere tilslag i 2019 (UiO, NTNU, Oslomet, UiT og NMBU). Med unntak av 2018 har UiB hatt en nedgang i prosjektmidler siden 2015.

Figur 5 Prosjektstøtte - universitet og høyskoler. Beløp i 1000 NOK. 2019 – estimat.

Institusjon	2017	2018	2019
1 UIO	805 256	774 685	978 331
2 NTNU	491 159	659 704	612 429
3 SINTEF	514 482	440 846	361 593
4 UIB	334 655	373 806	266 793
5 UIT	503 103	82 496	226 258
6 OSLOMET	87 936	60 301	193 405
7 NMBU	148 037	217 288	175 920
8 OUS	215 435	116 215	135 482
9 PRIO	57 013	28 104	119 921
10 UIS	49 491	56 895	114 976
11 NORCE	145 878	123 076	98 505
12 CMI	21 392	48 826	77 909
72 HELSEBERG	15 170	10 966	750

Tabell 5 Prosjektmidler - største institusjoner uavhengig av sektor + CMI/Helse Bergen

Fordelingene kan indikere at konkurransen om forskningsmidlene nasjonalt har blitt sterkere over tiårsperioden, der særlig enkelte av de nye universitetene i økende grad har fått gjennomslag etter strategisk satsing på oppbygging av forskningsvirksomheten. UiO har holdt stand som en dominerende aktør, mens UiB ser ut til å falle etter. Regionalt er det særlig Trondheim som har styrket seg over noen tid, til tross for en viss reduksjon i 2019. Ser vi på de umiddelbare institusjonelle omgivelsene er det særlig urovekkende at Helse Bergen gjør det svært svakt i den nasjonale konkurransen om forskningsmidler, mens OUS har en helt dominerende posisjon innen forskningsrådsfinansiert virksomhet i helseforetakene.

FRIPRO

Gjennomslag i FRIPRO er en hovedprioritet innen forskningsrådsfinansiert virksomhet ved UiB. I 2019 har UiB fått tilslag på 10 prosjekt med estimerte kontraktverdier på ca 95 mill, mot 19 prosjekt/aktiviteter og 149 mill i kontraktverdier for søknadene i 2018. 2019-midlene er fordelt på seks forskerprosjekt, to unge forskertalenter (et tredje er ikke finansiert i FRIPRO) og to andre søknadstyper. Fjorårets søknadsrunde gir det svakeste resultatet i FRIPRO siden 2013. Resultatet er særlig negativt sett i lys av at UiB fremmet over 200 søknader, en økning i søknadsaktivitet på nærmere 20% i forhold til 2018 og det nest høyeste søknadstallet siden 2010. Dette gir en suksessrate på 5%, mot et gjennomsnitt på 13% i tidligere år.

Årsaker til endring i uttelling

Årsaker til utviklingstrekkene er sannsynligvis sammensatte og må utredes i samarbeid med fakultetene. Her skal det kun pekes på enkelte kjente moment.

Et hensyn er sykliske og tilfeldige endringer. Tallene foran viser at det er stor variasjon i uttelling fra år til år. Dette kan delvis skyldes hvilke program som lyses ut, og delvis andre og/eller tilfeldige årsaker. For UiBs portefølje som helhet er trenden over 10 år negativ, i motsetning til de fleste andre. Derfor er det lite sannsynlig at bare tilfeldige svingninger gir utslag.

Når det gjelder den kortsiktige endringen fra 2018 til 2019 har flere pekt på at det har skjedd to viktige endringer fra forskningsrådets side:

- søknadskriteriene er endret, og impact er introdusert som et viktig element
- porteføljestyrene som vurderer søknadene, er endret

Vurderingskriterier

Når det gjelder det første punktet er vi avhengig av detaljerte opplysninger fra evalueringene for å kunne si noe sikkert – spesifikt karakterfordelinger for hvert enkelt vurderingskriterium. Det

forhandles med forskningsrådet om tilgang på slike data, og hvis ikke forskningsrådet kan stille det til veie, må UiB selv kode det på bakgrunn av hver enkelt søknads svar i rådets søknadsportal.

GFI har gjennomgått sine søknader og kodet delscore for vurderingskriteriene. Det ser ikke ut til at det er systematikk i at det nye kriteriet om impact har slått negativt ut. Derimot har instituttet påvist at utfallet av delscorene ikke er konsekvent – i noen tilfeller ser det ut til at en gjennomsnittsvurdering har ligget til grunn, i andre at eksellens har blitt veiet tyngre enn andre kriterier. Dette bør bli gjenstand for en kritisk tilbakemelding til Forskningsrådet, men forklarer sannsynligvis lite av det negative utfallet totalt sett for UiB.

Generelt burde endringene i søknadskriteriene påvirke alle likt. Forskningsadministrativ avdeling gjennomførte kurs for søkerne i nye vurderingskriterier, men det bør likevel vurderes om UiB har gjort mindre enn andre for å forberede forskerne på endringene.

Porteføljestyre

Medlemmene i porteføljestyrene skal delta på individuelt grunnlag, men sammensetningen av utvalgene kan påvirke utfall av søknadsprosessene dersom det institusjonelle perspektivet bevisst eller ubevisst blir viktig for de enkelte medlemmers vurderinger.

UiB deltar i åtte av de 14 porteføljestyrene. Det er påpekt at UiB *ikke* er representert i flere av porteføljestyrene som dekker universitetets hovedsatsingsområder, herunder hav, global utvikling, helse og energi/transport/lavutslipp. I to av porteføljestyrene (klima og livsvitenskap) har UiB to medlemmer. Til sammenligning er UiO representert i ni porteføljestyre, og NTNU i seks. Representasjon i styrene følger til en viss grad den faglige profilen til universitetene, med unntak av UiBs hovedsatsingsområder som nevnt over.

Det er strategisk uheldig at UiB ikke deltar for å påvirke utviklingen nasjonalt innen hovedsatsingsområdene, og kanskje spesielt helse som er en stor del av UiBs forsknings- og utdanningsvirksomhet. Det kan imidlertid ikke bevises at manglende representasjon har påvirket utfallet av søknadsprosessen i 2019 i nevneverdig grad. Tabell 6 viser eksempelvis at UiO får betydelig bedre uttelling enn UiB i søknadene under klima- og polarforskning, til tross for at UiB er representert med to forskere i porteføljestyret og UiO ingen. Oslomet har en stor vekst i bevilgninger, men er ikke representert i noen porteføljestyre. Tabell 6 er begrenset til forskerprosjekt som publisert desember 2019, og så langt foreligger ikke statistikk om tilslagsprosent etter porteføljestyre.

Tabell 6 Deltakelse i porteføljestyrer og tildelinger til forskerprosjekt - NTNU, UiO, UiB. Data fra offentliggjøring desember 2019

Porteføljestyre	Deltakelse			Bevilgning		
	NTNU	UiB	UiO	NTNU	UiB	UiO
Demokrati, styring og fornyelse		x	x			23 730
Energi, transport og lavutslipp	x			15 377		
Global utvikling			x			34 482
Hav	x		x	9 952	7 990	30 288
Helse	x		x	71 478	24 000	67 611
Humaniora og samfunnsvitenskap	x	x		44 730	3 505	146 399
Industri og tjenestenæringer					5 826	19 818
Klima- og polarforskning		x			5 826	19 818
Livsvitenskap		x	x	66 672	47 218	222 762
Muliggjørende teknologier	x	x	x	70 418		45 176
Naturvitenskap og teknologi	x	x	x	130 339	59 872	141 051
Petroleum				6 679		
Utdanning og kompetanse		x	x	9 258		60 925
Velferd, kultur og samfunn		x	x		21 669	80 866
Totalsum	6	8	9	424 903	170 080	873 108

Søkernes erfaring

Søknadsomfang og søkerens kompetanse vil også virke inn på totalporteføljen av nye prosjekt. Som vist foran har søknadsomfanget økt i 2019, særlig innen medisin, mens gjennomslaget er redusert. En hypotese kan være at veksten i søkertallene kommer fra nye forskere, ikke at erfarne forskere i større grad søker. Personer som ikke har tidligere erfaring med søknadsprosesser, kan ha mindre kompetanse i søknadsskriving og ellers en mindre portefølje av tidligere prosjektdeltakelse enn mer erfarne forskere, og derfor få lavere gjennomslag.

Tabell 7 Tilslag på søknad om prosjektstøtte etter søknadserfaring

	2017	2018	2019
Søkere	306	277	339
Prosjekt	43	44	29
Antall førstegangssøkere	68	54	104
Suksessrate, førstegangssøkere	4 %	13 %	5 %
Suksessrate, andre	17 %	17 %	10 %
Suksessrate, totalt	14 %	16 %	9 %
Andel førstegangssøkere	22 %	19 %	31 %

Tabell 7 kan gi en indikasjon på at dette faktisk er tilfelle. Her er det tatt utgangspunkt i alle søknader av typen prosjektsøknader. Veksten i søknader kommer i stor grad fra forskere som ikke tidligere har erfaring som prosjektleder i forskningsrådsfinansierte prosjekt. Andelen førstegangssøkere har økt

fra ca 20% i årene før, til 31% i 2019. Tilslagsprosenten for førstegangssøkere varierer, men ligger tydelig under suksessraten for mer erfarne prosjektledere. I 2019 var tilslagsprosenten for førstegangssøkere på 5%, mot 10% for andre, og en reduksjon på 8 prosentpoeng fra 2018. Imidlertid kan manglende prosjektledererfaring bare forklare en begrenset del av endringen. Tilslagsprosenten for erfarne forskere har også gått ned, med 7 prosentpoeng. Dersom andelen førstegangssøkere hadde vært på nivå med tidligere år, og tilslagsprosenten ellers hadde vært som i år, ville UiB fått tre flere prosjekt. Dersom tilslagsprosenten hadde økt til gjennomsnittet av de to foregående år både for førstegangs- og andre søkere, ville UiB oppnådd en moderat økning til 49 prosjekt, selv med en høy andel førstegangssøkere.

Andelen førstegangssøkere varierer mellom fagområder og fakultet. Dette har i hovedsak vært en beskrivelse av søknadsutfallet lokalt og nasjonalt, og årsaker til nedgangen må utredes videre i samarbeid med fakultetene.

Karakterer og tilbakemeldinger

Forskningsrådet har medio januar 2020 stilt til veie oversikter over karakterfordelinger for prosjektstøtte. Data må bearbejdes og kvalitetssikres, men noen overordnede observasjoner kan oppsummeres slik:

- Svært få prosjekt oppnår karakteren 7 i forhold til tidligere år, til tross for større søknadsvolum.
- Det ser ut til å være stor grad av konsistens mellom delscorene – korrelasjon på .7 mellom alle.
- Det ser ut til å være stor grad av konsistens mellom gjennomsnittet av delscorene, og samlet vurdering. Gjennomsnittlig avvik mellom gjennomsnitt av delscorer og samlet vurdering = 0. Men unntak forekommer, som dere har vist.
- Noen færre (5) får toppscore på impact i forhold til excellence (9), men det ser ikke ut til å være utslagsgivende for det store bildet.

Det er uklart om søknadene er mer kritisk vurdert enn tidligere på grunn av at listen er lagt høyere, at andre sender bedre søknader enn før, tilfeldigheter eller at søknadene er svakere enn tidligere år. Det synes vanskelig å tolke tallene som noe argument for at andre institusjoner enn UiB skulle være forfordelt i søknadsprosessen.

Tabell 8 Hovedkarakter på prosjektsøknader. Kilde: Oversikter fra forskningsrådet

Samlet vurdering	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	1 %	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %
2	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
3	7 %	7 %	10 %	9 %	3 %	6 %
4	22 %	20 %	22 %	23 %	25 %	31 %
5	38 %	39 %	32 %	36 %	43 %	33 %
6	28 %	25 %	23 %	23 %	19 %	26 %
7	4 %	8 %	10 %	7 %	8 %	2 %

Total	192	324	292	295	264	325
Antall 7	8	26	29	22	22	7
Gjennomsnitt	5,0	5,0	4,9	4,9	5,0	4,8

Tabell 9 Delscorer på karakterer i prosjektsøknader - foreløpige tall

Karakter	Kvalitet	Impact	Gjennomføring	Samlet vurdering
1	0	0	1	0
2	6	8	5	4
3	16	17	29	21
4	97	90	77	102
5	104	117	120	108
6	93	88	85	83
7	9	5	8	7
	325	325	325	325

Fakultetene har påpekt at forskningsrådets tilbakemeldinger på søknadene i mange tilfeller har vært mangelfulle, og at det finnes utfordringer blant annet med hensyn til tolkningen av vurderingskriteriene, kalkulering av sluttscorere og ulik behandling av søknader. Enkelte fakultet har uttrykt at de ønsker å gi egne tilbakemeldinger til forskningsrådet på dette.

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting.

Bjug O. Bøyum 16.01.20, revidert 27.01.20

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.20
FU-sak:4/20		Arkivsaknr.:

Porteføljestyling av UiBs internasjonale institusjonelle nettverk.

Innledning

Universitetsstyret behandlet i sitt møte 28. november 2019 en rapport (sak111/19) om UiBs internasjonale nettverk. Formålet med rapporten var å skape kunnskapsgrunnlag for fremtidige prioriteringer og strategiske valg. Styret sluttet seg til anbefalingene fra rapporten, herunder forslaget om å etablere en strategisk porteføljestyling av internasjonale samarbeid og nettverk. Dette notatet gir en orientering om hva porteføljestylingens sentrale kjennetegn og om hvordan dette er det er tenkt organisert og hvilke kriterier som kam komme til anvendelse. Innspill fra utvalget vil være med i grunnlaget for arbeidet. En mer detaljert plan vil bli lagte frem

Porteføljestyling

Forslaget om porteføljestyling har som formål å gi ledelse og fagmiljø et tilgjengelig kunnskapsgrunnlag for fortløpende vurderinger av den strategiske nytten av eksisterende nettverk og behov for nye nettverk. I denne prosessen blir det anbefalt at Forskningsutvalget, men også Utdanningsutvalget (UU) og Forskningsinfrastrukturutvalget (FIU), tar et aktivt og fortløpende ansvar for å bidra til gode og relevante strategiske vurderinger av nytten av nettverk og hvilke behov UiB har for å etablere nye nettverk.

Hva er porteføljestyling

Porteføljestyling innebærer en overordnet styring av et aktivitetsfelt eller virksomhetsråde med sikte på utvelgelse og prioriteringer av prosjekt eller tiltak. Porteføljen betegner det samlede utvalg av aktiviteter som inngår i porteføljen og som i det foreliggende tilfellet vil innebære de nettverk som er identifisert og omtalt i rapporten. Det er viktig å understreke at Forskningsutvalgets oppgave ikke vil være knyttet til styring av de enkelte nettverk, organisasjoner og samarbeidsordninger, men til den samlede portefølje som skal reflektere og støtte opp om UiBs strategiske prioriteringer.

Organisering

Porteføljestylingen vil bli koordinert ved Forsknings- og innovasjonsavdelingen og omfatte de ressurser som normalt står for utredning og saksforberedelse til råd og utvalg som avdelingen har ansvar for. I forbindelse med den foreliggende oppgaven, kan det være aktuelt å etablere en mindre arbeidsgruppe med et særskilte oppgaver knyttet til gjennomgang, vurdering og forberedelser til utvalgets behandling av de internasjonale nettverkene. Komiteen kan ha både faglige og administrative medlemmer.

Kriterier

Det er foreløpige ikke utarbeidet eller fastsatt endelige kriterier som skal legges til grunn for porteføljestyringen. Nedenfor listes opp enkelte kriterier som naturlig kan hører hjemme i en slik styringsordning. Listen er ikke uttømmende og kan suppleres og endres, men det foreslås at porteføljen vurderes etter bl.a. følgende kriterier:

- Sammenheng til behandling og vedtak i Universitetsstyret og universitetsledelsen
- Funksjon og rolle i samarbeid mellom enkeltforskere og fagmiljøer
- Funksjon og rolle i internasjonal student og forskermobilitet
- Funksjon og rolle i policy-utvikling og synliggjøring
- Funksjon og rolle overfor internasjonale finansieringskilder
- Talerør og påvirkning overfor interesseorganisasjoner og organ som er viktig for forskning og høyere utdanning
- Innovasjon og strategisk utvikling
- Kvalitetsutvikling i forskning og utdanning
- Deltagelse og oppslutning blant forskere
- Kostnader

Vi ber utvalget kommentere og fremme kriterier som legges til grunn for porteføljestyringen og vurdere om det skal oppnevnes en hurtigarbeidende gruppe som kan gi innspill til styringskriterier.

Annet

FIA tar sikte på å presentere 1-3 nettverk og i utvalgets møter i vårsemesteret, eventuelt også i høstsemesteret.

Et forslag til organisering, fremdriftsplan og styringskriterier vil bli forelagt utvalget i utvalgets møte i februar.

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting.

17.01.20 Bjørn Einar Aas

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.20
FU-sak:5/20		Arkivsaknr.:

Nye prosesser i Forskningsrådet

Innledning

I 2018 inviterte Forskningsrådet en kontaktgruppe fra UH- og instituttsektoren for å få tilbakemeldinger på deres planlagte endringsprosesser særlig knyttet til behandling av forskerprosjektsøknader. Det ble i 2018-2019 holdt fire møter i kontaktgruppen.

Kontaktgruppen ble blant annet presentert for omorganisering av Forskningsrådet og dets styresystem, nye søknadstyper og vurderingskriterier, ny søknadsbehandling, panelstruktur og innføring av porteføljestyling. I forkant og etterkant av møtene i Forskningsrådet ble tema diskutert både i FU og med administrasjonen ved fakultetene.

Parallelt med prosessen som Forskningsrådet hadde ble det også arbeidet ved UiB, der en administrativ arbeidsgruppe kartla UiBs ressurser og etablerte ulike kompetansehevingsaktiviteter rettet mot både ledelse, forskningsstøtteapparatet og forskningsmiljøene ved UiB slik at vi skulle være godt forberedt på endringene som Forskningsrådet innførte.

Videre oppfølging

I forbindelse med søknadsfristen for forskerprosjekt 10. april 2019 ble en stor del av disse endringene gjennomført, og Forskningsrådet har nå invitert kontaktgruppen tilbake for å få innspill på de nye prosessene som er blitt etablert og hvordan endringene har virket. Dette vil være viktig med tanke på Forskningsrådets evaluering av de nye prosessene og for videreutviklingen av dem.

Det ønskes innspill fra FU knyttet til erfaringer i søknadsarbeidet, både mhp søknadsutforming, men også innspill på evalueringskriterier paneler og evalueringsprosesser, porteføljestyling og evalueringsprosesser.

Det vises for øvrig til presentasjon i møtet.

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting.

The Peder Sather Center – Application Deadline April 1 2020

The Peder Sather Center for Advanced Study supports projects carried out by researchers at UC Berkeley in collaboration with researchers from nine Norwegian universities. The Center offers grants of between \$10K and \$25K. Funds are made available for two academic years. Grants can support activities such as workshops, mini-conferences, virtual intellectual exchanges, the undertaking of exploratory and pilot studies, activities such as PhD student exchanges, longer-term stays for Principal Investigators, the collection and analysis of data, and other core research activities.

Application Process

Consult Proposal Application Guidelines for grant application instructions Complete the online 2020-2021 Peder Sather Grant Application Form administered by Grantmaker (begin by establishing your own unique account) On the application form, upload your Proposal Document. The Proposal Document should be a single pdf that includes: the research project narrative, a project timeline, and a CV for each Principal Investigator Upload an itemized budget as a pdf using the provided template Finally, upload the Attestation of Commitment Letter from the project's PIs as a pdf. **All application materials must be submitted by April 1, 2020**

Funding Eligibility

Eligible collaborating applicants from both UC Berkeley and Norwegian consortium institutions must be in contact with one another prior to applying for funds, and have a letter of collaboration commitment signed by both parties.

There must be at least one Principal Investigator from UC Berkeley and one from a Norwegian consortium institution.

Principal Investigators from UC Berkeley must be ladder-rank faculty (i.e. hold Assistant Professor, Associate Professor, or Professor titles); no substitutions may be made.

Principal Investigators from Norwegian consortium institutions must hold the position of either postdoktor (on the condition that the individual is able to document consistent employment at the consortium institution for the duration of the project), førsteamanuensis or professor (i.e. hold positions equivalent to Assistant Professor, Associate Professor, or Professor titles in the US).

Members of research teams who are not Principal Investigators themselves can hold other positions such as lecturer, visiting scholar, postdoctoral fellow, or graduate student. In order to receive indirect funding, however, research team members must be affiliated in some way with the participating institutions. Nonaffiliated team members are not eligible to receive direct or indirect support from the Center.

Interested applicants should visit the Proposal Application Guidelines <https://sathercenter.berkeley.edu/peder-sather-grant/peder-sather-grant-application-guidelines-2019-2020/>